

Ümumi məlumat	Fənnin adı, kodu və kreditlərin sayı	ART329, Müasir incəsənət tarixi, 6AKTS
	Departament	Memarlıq və dizayn departamenti
	Proqram (bakalavr, magistr)	Bakalavr
	Tədris semestri	2025/26-cı tədris ilinin payız semestri
	Fənni tədris edən müəllim (lər)	Dos. Xəzər Zeynalov
	E-mail:	khazar.zeynalov@khazar.org
	Mühazirə otağı / Cədvəl	Neftçilər kampusu
	Məsləhət saatları	Tələbələrlə razılaşdırılan vaxtlarda
Prerekvizitlər	-	
Tədris dili	Azərbaycan	
Fənnin növü (məcburi, seçmə)	Məcburi	
Dərsliklər və əlavə ədəbiyyat	Dərsliklər: 1. Axundzadə L. XX əsr dünya təsviri sənəti. Bakı, Azərneşr, 2011, 223 s. 2. Hacızadə B. Müasir Azərbaycan karikaturası Bakı, 2007, 128 s. 3. Əfəndiyev T. Mədəniyyətdə tarixilik və müasirlik. Bakı, 2011. 4. Əhmədova X. İncəsənət tarixi. Bakı, Mütərcim, 2018, 190 s. 5. Əliyev Z. Zakir Hüseynov. Tənha döyüşçü. Bakı, 2011. 6. Əliyev Z. Cəmil Müfidzadə. Cizgilərə hopan ömür. Bakı, 2011. 7. Əliyev Z. Eldar Mikayılzadə. İlmələrin hikməti. Bakı, 2013. 8. Əliyev Z. XX əsr Azərbaycan heykəltəraşlığının inkişaf mərhələləri. Bakı, 2016. 9. Əlili İlahə. XX əsrin birinci yarısında Avropa incəsənət cərəyanları https://www.academia.edu/42881681/ 10. Əkbərova M. Təsviri sənət və onun tədris metodikası. Bakı, 2012. 11. Gülməmmədli R. Tofiq Cavadov. Rəng, forma və kompozisiya sərəkdəsi. Bakı, 2013. 12. Məmmədova M., Əfəndiyeva N., Şahhüseynova S. Mədəniyyət tarixi və nəzəriyyəsi. Bakı, 2008. 13. Mikayıl Abdullayev. Sərvət (mətnin müəllifi Ə.Məmmədova). Bakı, 2013. 14. Mir-Bağırzadə S. İncəsənət tarixi. Bakı, 2012, 117 s. 15. Salamzadə Ə., Zeynalov X. Təsviri sənətdə Heydər Əliyev obrazı. Bakı, 2019. 16. Toğrul Nərimanbəyov. Sərvət (mətnin müəllifi Ə.Abdullayeva). Bakı, 2013. 17. Американское искусство 20 века // https://lelevan.ru. 18. Ахмандванд Масуд. Искусство Ирана https://www.nn.media/magazine/2-132/811/ 19. Искусство Западной Европы и США XX века. 20. Искусство Германии // https://erosheve.ru/blog/zhizn/iskusstvo-germanii/ 21. Искусство Индии // https://www.risunoc.com/2022/04/iskusstvo-v-indii-zhivopis-skulptura-arhitektura.html 22. Искусство Скандинавии https://kult-urolog.com/education-et-vie-culturelle/art-scandinave-partie-1/ 23. Искусство Франции первой половины 20 века // https://studfile.net 24. Искусство Швеции http://artyx.ru/books/item/f00/s00/z0000019/st022.shtml 25. Искусство Центральной и Восточной Европы с 1950 // https://admarginem.ru	

	26. «Краткая история изобразительного искусства» 10.4 27. https://iskusstvu.ru/electronnoe_uchebnoe_posobie/10_04_iskusstvo_zapadn_oj_evropy_i_ssha_xx_veka.html 28. Мексиканская монументальная живопись // https://ru.wikipedia.org 29. Постмодернизм. https://veryimportantlot.com/ru/news/blog/postmodernizm 30. Современное искусство // ru.m.wikipedia.org 31. Современное искусство в Египте https://ru.wikipedia.org 32. Солодовникова О.Н. Искусство Китая. Москва, 2023. -72 с. 33. Турецкое искусство в XX веке https://stanbul.ru/tureczkoe-iskusstvo-v-20-veke 34. Футуризм: искусство скорости, техники и будущего https://veryimportantlot.com/ru/news/blog/futurizm-stil-v-zhivopisi		
Kursun təsviri	“Müasir incəsənət tarixi” fənninin tələbələr tərəfindən öyrənilməsi müasir dünya və Azərbaycanın incəsənətində mövcud olan cərəyanları, bədii məktəbləri, həmçinin ayrı-ayrı rəssamların yaradıcılıq üslublarını bilməyə imkan verir.		
Kursun məqsədləri	Fənnin məqsədi: “Müasir incəsənət tarixi” fənninin materialları müasir dünya bədii mədəniyyətinin mühüm tərkib hissəsi olan təsviri sənətin inkişaf xüsusiyyətlərini əks etdirir. Müasir incəsənət öz başlanğıcını XX əsrin ortalarından götürür və daha çox postmodernizm incəsənəti kimi səciyyələndirilir. Müasir dövrdə incəsənət sürətlə inkişaf edir və onun yeni-yeni npvmüxtəlifliyi meydana çıxır. XXI əsrdə bu proses daha sürətlə inkişaf edir. Oxşar tendensiyalar Azərbaycan təsviri sənətində də özünü büruzə verir.		
Tədrisin (öyrənmənin) nəticələri	Fənnin ümumi tədrisi prosesində tələbələr: Müasir incəsənət tarixi kursunu biləcəkdir; Müasir incəsənət tarixinin inkişaf mərhələlərini mənimsəyəcəkdir; Müasir dünya və Azərbaycan incəsənətinə xas olan xüsusiyyətləri, bədii üslubları fərqləndirməyi öyrənəcəkdir; Müasir incəsənətin növ və texnikalarını ayırd etməyi bacaracaqdır.		
Tədris metodları	Mühazirə	X	
	Qrup müzakirəsi	X	
	Digər	X	
Qiymətləndirmə	Komponentləri	Tarix/son müddət	Faiz(%)
	Prezentasiya1		10
	Prezentasiya2		10
	Davamiyyət		5
	Yoxlama(quiz)		5
	Aralıq imtahanı		30
	Final imtahanı		40
	Yekun		100
Qaydalar (Tədris siyasəti və davranış)	Prezentasiya Fənn müəllimi tərəfindən 2-3 dərstdən bir və əsasən Prezentasiyada tətbiq olunacaq mövzular üzrə semestr müddətində 2 dəfə veriləcəkdir. Tələbələr tapşırığı qrup və fərdi şəkildə hazırlamalı və dərstdə təqdim etməlidir. Məzmunundan asılı olaraq, tapşırıqlar Prezentasiya formasında Power Pointda tələb olunacaqdır. Aralıq imtahanına qədər Prezentasiya 1 tapşırığı 10 bal, Final imtahanına qədər Prezentasiya 2 tapşırığı 10 bal təyin olunub. Tapşırığın mütləq tələbə tərəfindən oxunub təqdim edilməsi tələb olunur. Bu tapşırığın məqsədi gələcək mütəxəssislərin təqdim etmə, qısa müddətdə kiçik araşdırma aparmaq vərdişlərinin formalaşdırılması və inkişaf etdirilməsidir.		

	Müddəti: Aralıq imtahanına qədər sentyabr və oktyabr ayları ərzində tədris olunan mövzular əsasında Prezentasiya 1, final imtahanına qədər noyabr və dekabr ayları tədris olunan mövzular əsasında Prezentasiya 2 təqdimatları təhvil verilməlidir. Sonuncu dərs həftəsindən sonra təqdimat etmək üçün əlavə vaxt verilmir. Hər bir tələbəyə təqdimat üçün 10-15 dəqiqə vaxt ayrılır. Tələbələrin öz istəyi ilə təqdim etməyə hazır olduğu zaman gün təyin olunur, təyin olunan gün maksimum 5 tələbə üçün zaman ayrılır. Qeyd: Prezentasiya Power Point platformalardan istifadə etməklə hazırlanmalıdır. Tələbə öz təqdimatını Microsoft Teams platformasında fənn üçün açılan qrupda öz adına qovluq açıb yerləşdirməlidir. Plagiat olan işlər qəbul edilməyəcəkdir. Yoxlama (quiz) 5 bal qiymətləndirilir. Yoxlamanın məqsədi keçilən mövzular üzrə biliklərin möhkəmləndirilməsi, tələbələrin imtahanda açıq sualların cavablandırılmasına hazırlıqlı olmasına kömək etməkdir. İstisna: Fakültə dekanlığına tələbə öncədən üzrlü səbəbdən (ailə vəziyyəti və səhhətlə bağlı) Prezentasiyada iştirak edə bilməyəcəyi haqda məlumat vermişsə, və ya sonra bununla əlaqədar hər hansı bir sənəd (ərizə və ya arayış) təqdim edibsə, yalnız bu halda tələbəyə yenidən yoxlama keçirilə bilər. Davamiyyət Dərsə davamiyyətə görə verilən maksimum bal 5 baldır. Balın miqdarı əsasən: tələbə semestr ərzində fənn üzrə bütün dərslərdə iştirak etdiyi halda ona 5 bal verilir. Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış dərs saatlarının ümumi sayı normativ 25%-dən müəyyən olunmuş (xəstəlik, ailə vəziyyəti və s.) həddən yuxarı olduğu halda tələbə imtahan sessiyasına buraxılmır və onun haqqında müəyyən qərar qəbul edilir. İmtahanlar Aralıq imtahanı sentyabr və oktyabr ayında tədris olunan mövzular üzrə test formasında, final imtahanı noyabr və dekabr ayında tədris olunan mövzular əsasında test formasında keçiriləcəkdir. Fənni bitirmək qaydası Tələbənin biliyi maksimum 100 balla qiymətləndirilir. Kursu bitirmək üçün ümumi müvəffəqiyyət faizi 60% və daha yuxarı hesab edilir. Kəsri olan tələbə bu fənni növbəti semestr və ya növbəti il təkrarən götürə bilər. İmtahan qaydalarının pozuntuları Aralıq və yekun imtahanları vaxtı tələbə tərəfindən imtahanın gedişini pozmaq və köçürmələr qadağandır. Bu qaydaya əməl etməyən tələbənin imtahan işi ləğv olunur və tələbə 0 (sıfır) qiymət ilə imtahandan kənarlaşdırılır. Tələbənin davranış qaydaları Tələbə Universitetin daxili nizam-intizam qaydalarını pozmaq və mobil telefondan istifadəsinə icazə verilmir.
--	--

Cədvəl

Dərsin saatları	Tarix	Fənnin mövzuları	Dərslik/Tapşırıqlar
1.		Fənnə giriş. Müasir incəsənətin xarakteri və məzmunu. Modernizm və onun formaları. Dadaizm. Avangard sənət. XX əsrin birinci yarısında Qərbi Avropada bədii cərəyan və məktəblər. Abstraksionizm. Kubizm. Fovizm. Futurizm. Sürrealizm.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 1) 2. Axundzadə L. XX əsr dünya təsviri sənəti. Bakı, Azərnəşr, 2011, s. 8-12 3. Mir-Bağırzadə S. İncəsənət tarixi. Bakı, 2012, s. 7-8 Mühazirə mövzuları (prezentasiya 2) 1. Краткая история изобразительного искусства 10.4

			Искусство Западной Европы и США XX века. https://iskusstvu.ru/electronnoe_uc_hebnoe_posobie/10_04_iskusstvo_zapadnoj_evropy_i_ssha_xx_veka.html
2.		XX əsrin ikinci yarısında incəsənət. Postmodernizm və onun növləri. Pop-art. Konseptual incəsənət	1. Müəhazirə mövzuları (prezentasiya 3) 2. Постмодернизм https://veryimportantlot.com/ru/news/blog/postmodernizm 3. Məmmədova M., Əfəndiyeva N., Şahhüseynova S. Mədəniyyət tarixi və nəzəriyyəsi. Bakı, 2008, s. 330-335 4. Axundzadə L. XX əsr dünya təsviri sənəti. Bakı, Azərnəşr, 2011, s. 13-20
3.		Almaniya incəsənəti. Formayaranma və üslub. Ekspressionizm. Antifaşizm mövzuları. Hans Qrundiğin yaradıcılığı İngiltərə incəsənəti. Ekspressionizm. Abstrakt sənət. Vivian Qrehemin yaradıcılığı. Devid Hokni. Fotorealizm.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 4) Искусство Германии https://erosheve.ru/blog/zhizn/iskusstvo-germanii/ Mühazirə mövzuları (prezentasiya 5) 2. Краткая история изобразительного искусства 10.4 Искусство Западной Европы и США XX века. https://iskusstvu.ru/electronnoe_uchebnoe_posobie/10_04_iskusstvo_zapadnoj_evropy_i_ssha_xx_veka.html
4.		Fransa incəsənəti. Paris məktəbi. Kubizm. Pablo Pikasso. Ferman Leje və monumental sənət. Ənənəvi avanqardizm. Mark Şaqalın yaradıcılığı.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 6) 2. Искусство Франции первой половины 20 века // https://studfile.net 3. Краткая история изобразительного искусства 10.4 Искусство Западной Европы и США XX века. https://iskusstvu.ru/electronnoe_uchebnoe_posobie/10_04_iskusstvo_zapadnoj_evropy_i_ssha_xx_veka.html

5.		İtaliya incəsənəti. Abstraksionizm. Amadeo Modilyani. Futurizm və Neofuturizm. Corco de Kiriko. Metafizik rəngkarlıq. İtalyan realizmi. Renato Quttuzo Skandinaviya incəsənəti. “Skandinaviya impressionizmi”. XX əsrin birinci yarısında milli romantizmin təşəkkül tapması. İsveç avanqardı. Vikinq Ettelinqin yaradıcılığı. Müasir abstrakt heykəltəraşlıq. Otto Torsten.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 7) Футуризм: искусство скорости, техники и будущего https://veryimportantlot.com/ru/news/blog/futurizm-stil-v-zhivopisi Mühazirə mövzuları (prezentasiya 8) Искусство Скандинавии https://kult-urolog.com/education-et-vie-culturelle/art-scandinave-partie-1/ Искусство Швеции http://artyx.ru/books/item/f00/s00/z0000019/st022.shtml
6.		Şərqi Avropa incəsənəti. XX əsrin birinci yarısında Polşa, Çexoslovakiya və Məcaristan incəsənətində milli intibah. XX əsrin əvvəllərində “Gənc Polşa” modernizm hərəkatı. Stanislav Vıspyanskinin realist mənzərə və portretləri. Macar realist heykəltəraşlığı. İştvan Kiş.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 9) 2. Искусство Центральной и Восточной Европы с 1950 года // https://admarginem.ru
7.		Sovet incəsənəti (30-50-ci illər) Sosializm realizmi və onun diktə etdiyi mövzular. Nomenklaturaçı və dissident rəssamlar. İncəsənətdə dissident hərəkatı. “Stalin üslubu”. Fyodor Madorovun yaradıcılığı “Sərt üslub”. Viktor Popkov. Sovet incəsənəti (gec dövr). Sənətə fərdi yanaşma təmayüllərinin genişlənməsi. “Moskva konseptualizmi”. “Buldozer sərgisi. Erik Bulatovun neorealizmi. Oskar Rabin və Qrişa Bruskinin yaradıcılığı.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 10) 2. Мəммədova M., Əфəндиyeva N., Şəhhüseynova S. Мəдəниyyət tarixi və nəзəриyyəsi. Bakı, 2008, s. 336-344. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 11) 3. Мəммədova M., Əфəндиyeva N., Şəhhüseynova S. Мəдəниyyət tarixi və nəзəриyyəsi. Bakı, 2008, s. 344-346.
8.		Aralıq imtahanı ABŞ incəsənəti (30-50-ci illər). XX əsrin əvvəllərində realist və modernist sənət. “Zibil vedrəsi” məktəbi. Realist mənzərə. Rokuell Kent. İncəsənətdə Rıcionalizm. İdeal “Orta Qərb” və Amerika arzusu. Cekson Pollok. Dripping.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 12) 2. Американское искусство 20 века // https://lelevan.ru
9.		ABŞ incəsənəti (60-90-cı illər). Abstrakt ekspressionizm. Robert Rauşenberq. Pop-Art. Endi Uorholl. “Gümüş fabriki”. Andeqraund incəsənəti. İndi-Art. İncəsənətdə Performans. Abstrakt heykəltəraşlıq. Villem de Kuning.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 13) 2. Американское искусство 20 века // https://lelevan.ru

		Latın Amerikası incəsənəti. Kuba və Braziliyada milli-azadlıq hərəkatını əks etdirən mövzular. Meksika realist sənət məktəbi. “Xalq emalatxanaları”. Diyeqo Rivera və muralizm. Meksika monumentalizmi. David Alvaro Sikeyrosun yaradıcılığı.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 14) 1. Мексиканская монументальная живопись // https://ru.wikipedia.org
10		XXI əsrdə dünya incəsənəti. Bədii üslub və cərəyanlar. Rəqəmsal incəsənət. Post-İnternet. Bədii instolyasiya. Yoko Ononun yaradıcılığı. Lend-art və strit-art. Kinetik heykəltəraşlıq. Jan Tengeli. Şəhər incəsənəti.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 15) 2. Современное искусство // ru.m.wikipedia.org
11.		MDB ölkələri incəsənəti. Rus incəsənəti. Tatyana Nazarenko. Nikas Safronov. Mixail Noginin heykəltəraşlıq əsərləri. Ukrayna incəsənətində milli tematika və Neoabstraksionizm. İlya Qreçanik. Özbək rəngkarlığı və qrafikası. Akmal Nur. Miniatür sənətinin inkişaf etdirilməsi Müasir Şərq incəsənəti. Şərq intibahı. XX əsrin ortalarından etibarən milli forma və üsluba marağın artması. Müasir hind incəsənəti. “Benqal intibahı”. Atul Bos.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 16) 2. Современное искусство // ru.m.wikipedia.org 3. Mühazirə mövzuları (prezentasiya 17) Искусство Индии https://www.risunoc.com/2022/04/iskusstvo-v-indii-zhivopis-skulptura-arhitektura.html
12.		Çin və Yaponiya incəsənəti. XX əsrdə milli və Qərb incəsənətinin özünəməxsus sintez formaları. Çində “Qoxua”, Yaponiyada “Nixonqa” üslubları. Tsi Bay Şi yaradıcılığı. Milli məzmun və xarakter. Müasir Çin incəsənətində şəhər abstraksionizmi. Ay Vey Vey.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 18) Солодовникова О.Н. Искусство Китая. Москва, 2023. С. 62-69.
13.		Türkiyə incəsənəti. “D” qrupu. Nurullah Berk. Türk kubizmi. Turan Səlim. Ərəb ölkələri incəsənəti. XX əsrdə Misir, İraq və digər ölkələrdə realist sənətin milli-azadlıq mübarizəsi zəminində inkişafı. Mahmud Muxtarin heykəltəraşlığında milli simvolizm. İraq incəsənəti. Məhəmməd Saleh Zəkinin mənzərələri. Avangard sənət. İraq “impressionizmi” Həsən Faiq. Leyla Əl-Əttarın yaradıcılığı.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 19) Турецкое искусство в XX веке https://stanbul.ru/tureczkoe-iskusstvo-v-20-veke Mühazirə mövzuları (prezentasiya 20) 1. Современное искусство в Египте https://ru.wikipedia.org

14		İran incəsənəti. Realist İran incəsənəti. Kamal ül-Mülk Qaffarinin yaradıcılığında portret və məişət janrları.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 21) Ахмандованд Масуд. Искусство Ирана https://www.nn.media/magazine/2-132/811/
15		XX əsrin 60-80-ci illərində Azərbaycan incəsənəti. “60-cılar nəsli”. Milli xarakter və dekorativlik. Toğrul Nərimanbəyov. Abşeron mövzusu. Rasim Babayev. Çingiz Fərzəliyev. Neorealizm. Tofiq Cavadov, Əşrəf Murad. Abstrakt sənət. Cavad Mircavadov, Kamal Əhməd. Müstəqillik dövrü Azərbaycan incəsənəti. Milli abstraksionizm. Fərhad Xəlilov. Siruz Mirzəzadə. Dini süjetlər. Eldar Mikayılzadə. Sənətə fəlsəfi baxış. Ağəli İbrahimov. Opalizm. Sakit Məmmədov.	Mühazirə mövzuları (prezentasiya 22) 2. Toğrul Nərimanbəyov. Sərvət (mətnin müəllifi Ə.Abdullayeva). Bakı, 2013, s. 5-70 Mühazirə mövzuları (prezentasiya 23) 3. Məmmədova M., Əfəndiyeva N., Şahhüseynova S. Mədəniyyət tarixi və nəzəriyyəsi. Bakı, 2008, s. 352-354. Əliyev Z. Eldar Mikayılzadə. İlmələrin hikməti. Bakı, 2013. s. 25-55.
Final imtahanı			